

Charakteristika okresu Domažlice

Okres Domažlice patří svou polohou mezi pohraniční okresy Plzeňského kraje. Západní a jihozápadní částí sousedí v délce 75 km se SRN, na severu s okresem Tachov, na severovýchodě s okresem Plzeň-jih, na východě a na jihu s okresem Klatovy. **Rozloha** okresu Domažlice (1 051,8 km²) představuje 13,8 % plochy Plzeňského kraje. Celková hustota k 31. 12. 2022 činila 53,0 obyvatel na 1 km².

Na **území** okresu Domažlice leží správní obvody obcí s rozšířenou působností (dále SO ORP) Domažlice a Horšovský Týn. Okres zároveň zahrnuje 5 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (dále SO POU): Domažlice, Kdyně a Poběžovice (SO ORP Domažlice), Horšovský Týn, Staňkov (SO ORP Horšovský Týn). Do okresu Domažlice patří 76 obcí, tj. 15,2 % z celkového počtu obcí v Plzeňském kraji.

Z hlediska ochrany **životního prostředí** byla na území okresu vyhlášena 1 chráněná krajinná oblast (Český les) a 27 maloplošných chráněných území, v tom 1 národní přírodní rezervace (Čerchovské hvozdy), 12 přírodních rezervací (např. Drahotínský les) a 14 přírodních památek (např. Louka u Šnajberského rybníka).

K 31. 12. 2022 zaujímala **zemědělská půda** 56 418 ha (53,6 % rozlohy okresu), z toho 35 763 ha představovala orná půda (63,4 % zemědělské půdy). Trvalé travní porosty se rozkládaly na ploše 19 166 ha, zahrady a ovocné sady na ploše 1 490 ha. **Nezemědělská půda** činila 48 767 ha (46,4 % rozlohy okresu), z toho lesní pozemky zaujímaly 39 668 ha (81,3 % nezemědělské půdy). **Rostlinná výroba** v okrese je zaměřena především na pěstování pšenice, ječmene, řepky olejky a kukuřice na zeleno a na siláž. **Živočišná výroba** se orientuje především na chov skotu (hlavně pro masný průmysl), prasat, drůbeže, ovcí a beranů.

Silniční a dálniční síť okresu měřila k 1. 1. 2023 celkem 714,1 km, z toho silnice I. třídy tvořily 63,8 km, II. třídy 191,0 km a III. třídy 459,3 km. K významným silničním spojnicím mezinárodního významu patří Plzeň-Folmava. Železniční síť je poměrně řídká. Významná železniční spojnice Plzeň-Domažlice pokračuje přes Českou Kubici do SRN. Tato trať sloužila v minulých letech převážně pro nákladní dopravu, v dnešní době je využívána i pro osobní dopravu pro mezinárodní rychlík Praha-Plzeň-Regensburg-Mnichov. Významný je i místní osobní spoj Domažlice-Furth im Wald.

Okres Domažlice byl k 31. 12. 2022 s počtem **obyvatel** 55 796 druhým nejméně lidnatým okresem v Plzeňském kraji, žilo zde 9,2 % z celkového počtu obyvatel kraje. Více než polovina obyvatel (52,4 %) žila v 7 městech okresu (v Bělé nad Radbuzou, Blížejově, Domažlicích, Horšovském Týně, Kdyni, Poběžovicích a Staňkově). V největším městě okresu Domažlicích bydlelo 11 010 obyvatel, tj. 19,7 % z celkového počtu obyvatel okresu. Meziročně se počet obyvatel v okrese zvýšil o 1 405, což byl v meziokresním porovnání nejmenší přírůstek obyvatelstva v kraji. V okrese se v průběhu roku 2022 živě narodilo 493 dětí, což představuje meziroční pokles o 83 narozených. Migrační saldo na 1 000 obyvatel činilo 27,6 osob, jeho hodnota tak byla výrazně vyšší v porovnání s rokem 2021 (o 23,8 osob). Na straně přirozené měny byl zaznamenán úbytek -2,3 osob na 1 000 obyvatel středního stavu.

K 31. 12. 2022 činil počet obyvatel ve věku 65 let a více v okrese Domažlice 11 653 osob, meziročně se tak zvýšil o 251 osob. Počet obyvatel v produktivním věku (15–64 let) se meziročně navýšil o 955 osob na 35 302. Počet dětí ve věku 0–14 let se oproti roku 2021 zvýšil o 199 dětí a činil 8 841. Přírůstek dětské generace je v porovnání s přírůstkem prarodičovské generace nižší a nezabrání rychlému stárnutí obyvatel v okrese. Index stárí dosáhl v okrese Domažlice v roce 2022 hodnoty 131,8 a byl třetí nejvyšší mezi okresy kraje.

Podle **registru ekonomických subjektů** bylo k 31. 12. 2022 v okrese evidováno 12 701 ekonomických subjektů, z toho nejvíce tvořily fyzické osoby (81,0 %). Okres Domažlice je okresem průmyslově zemědělským. Průmyslové podniky jsou soustředěny hlavně v Domažlicích, ve Kdyni, v Klenčí pod Čerchovem a Horšovském Týně. Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele patří Gerresheimer Horšovský Týn, spol. s r.o. (zpracování termoplastů, výroba plastových dílů a výrobků pro medicínský průmysl), Trans World Hotels & Entertainment, a.s. (ubytování a stravování, velkoobchod a maloobchod), Výrobní společnost Čerchov s.r.o. a EPIC JOB s.r.o. (agentury zprostředkující zaměstnání), DOTIKO s.r.o. (zprostředkování činností realitních agentur), KDYNIUM a.s. (výroba přesných odlitků z oceli a tvárných litin), Domažlická nemocnice a.s. a Meclovská zemědělská a.s.

V rámci okresu byla v roce 2022 zahájena **výstavba** 185 bytů, z nichž u 127 případů šlo o byty v rodinných domech. Ze 180 dokončených bytů tvořily největší část také byty v rodinných domech, a to 72,2 %. Nejnižší hodnota intenzity bytové výstavby za sledované období byla v domažlickém okrese zaznamenána v roce 2014 (1,85), poté intenzita rostla až do roku 2018 (3,35). Poté následoval propad na hodnotu 2,40 (v roce 2020), pak došlo opět k postupnému růstu a v roce 2022 se hodnota intenzity bytové výstavby dostala na 3,25.

Podle údajů **úřadu práce** k 31. 12. 2022 bylo v okrese Domažlice evidováno 1 074 uchazečů o zaměstnání, z toho 592 žen, 62 absolventů a mladistvých a 232 občanů se zdravotním postižením. Pracovních míst v evidenci úřadu práce bylo 1 962, na 1 pracovní místo tak připadlo 0,5 uchazečů. Podíl nezaměstnaných osob (2,88 %) představoval třetí nejvyšší podíl v kraji. V porovnání s rokem 2021 se podíl nezaměstnaných osob snížil (o 0,16). Nejvyšší podíl nezaměstnaných osob byl v domažlickém okrese za posledních 10 let dosažen v roce 2013 (6,42 %).

V roce 2022 zabezpečovala v okrese **zdravotní péči** 1 nemocnice. V okrese bylo 136 lékařů, přičemž na 1 lékaře připadlo v průměru 409 obyvatel (třetí nejvyšší počet obyvatel v kraji). V roce 2022 činilo průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti 5,634 % (druhý nejvyšší v kraji).

Ve školním roce 2022/2023 představovala síť **předškolních a školských zařízení** v okrese 38 mateřských škol, 26 základních škol, 2 gymnázia, 6 středních škol vyučujících obory odborného vzdělávání bez nástavbového studia a 2 s nástavbovým studiem.

Okres Domažlice patří k okresům s bohatou kulturní tradicí. Výhody okresu spočívají především v relativně zdravém životním prostředí a ve spolupráci se zahraničím při realizaci některých investic.